

Jaarverslag externe vertrouwenspersoon ongewenste omgangsvormen Stichting Tabijn

1 januari t/m 31 december
2018

Freek Walther / Jeanette Jager
april 2018

Inhoud

Inleiding	Pag. 3
Contactgegevens	4
Taken van de externe vertrouwenspersonen	5
Meldingen en klachten bij de interne contactpersonen	6
Meldingen en klachten bij de externe vertrouwenspersonen	8
Analyse meldingen & klachten	10
Preventie-activiteiten interne contactpersonen	11
Werkzaamheden externe vertrouwenspersonen 2018	12
Conclusies en aanbevelingen	13

Inleiding

Één keer per jaar maken de externe vertrouwenspersonen een rapportage van de meldingen en klachten in het afgelopen jaar; het jaarverslag.

Het doel van het jaarverslag is, verantwoording af te leggen aan de opdrachtgever c.q. het bestuur ten aanzien van de werkzaamheden van de interne contactpersonen en externe vertrouwenspersonen. Ook is het jaarverslag bedoeld om inzicht te bieden in eventuele problemen binnen de organisatie met betrekking tot sociale veiligheid.

Het jaarverslag wordt zodanig opgesteld dat niet herleidbaar is wie een melding heeft gedaan of heeft geklaagd. Concrete omschrijvingen van casuïstiek zijn dan ook niet in dit verslag opgenomen.

In het jaarverslag komen -voor zover relevant voor het verslagjaar- de volgende onderwerpen aan bod:

- De gegevens van de externe vertrouwenspersonen
- De taken van de externe vertrouwenspersonen
- De werkzaamheden van de externe vertrouwenspersonen
- Een overzicht van het aantal meldingen en klachten in het afgelopen jaar
- Het soort meldingen en klachten
- De rol van de interne/externe contact- dan wel vertrouwenspersonen (advies / begeleiding e.d.)
- Eventuele vervolgacties naar aanleiding van meldingen en klachten
- Analyse van de meldingen en klachten
- Overige werkzaamheden van de interne/externe contact- dan wel vertrouwenspersonen (bijvoorbeeld ontwikkeling beleid, voorlichtingsactiviteiten, maken brochures)
- Conclusies en aanbevelingen

Het jaarverslag dient een coproductie van de externe vertrouwenspersonen en interne contactpersonen te zijn. Dit jaar zijn de gegevens voor de tweede maal verzameld door de officemanager van de stichting. Helaas is, na een stijging in het vorige verslagjaar, weer een daling in de respons waar te nemen. 13 contactpersonen hebben informatie aangeleverd.

Contactgegevens

Sinds oktober 2014 staan de onderstaande vaste externe vertrouwenspersonen ter beschikking van Tabijn:

Freek Walther
walther@devertrouwenspersoon.nl
088-1119902

Jeanette Jager
Jager@devertrouwenspersoon.nl
088-1119903

De externe vertrouwenspersonen stellen inmiddels 088-telefoonnummers ter beschikking. Het werken met 088-nummers zorgt ervoor, dat melders -tijdens kantooruren- altijd bij het eerste contact persoonlijk te woord worden gestaan door een telefonist. Bij navraag is gebleken dat dit in de praktijk wordt gewaardeerd.

De externe vertrouwenspersonen geven, in opdracht van Tabijn, een brede invulling aan hun rol. Naast het fungeren als aanspreekpunt voor melders en klagers, voorzien zij in het verzorgen van jaarlijkse (na-)scholing voor de interne contactpersonen en aanvaarden zij incidenteel onderzoeksopdrachten.

Taken van de externe vertrouwenspersoon

De drie hoofdtaken van de externe vertrouwenspersoon zijn opvang, preventie en advies.

Opvang

Opvang en begeleiding vindt desgewenst plaats in situaties waarin er sprake is van klachten. Het begrip 'klacht' wordt in het vigerende beleidsdocument breed gedefinieerd als: 'klacht over gedragingen en beslissingen dan wel het nalaten van gedragingen en het niet nemen van beslissingen van de aangeklaagde'. Een speciaal aandachtsgebied van de vertrouwenspersoon is ongewenste omgangsvormen, maar klachten kunnen ook betrekking hebben op schoolorganisatorische en onderwijskundige aspecten.

De klager kan contact opnemen met de interne contactpersoon dan wel de externe vertrouwenspersoon. Deze zal, indien dit gezien de aard van de klacht redelijkerwijs tot de mogelijkheden behoort, proberen om samen met de klager tot een goede oplossing te komen. In ernstigere gevallen zal de externe vertrouwenspersoon de klager begeleiden in een eventuele officiële procedure of bij het doen van aangifte bij de politie. Ook heeft de externe vertrouwenspersoon een verwijzfunctie als er verdere hulp (verlening) is gewenst.

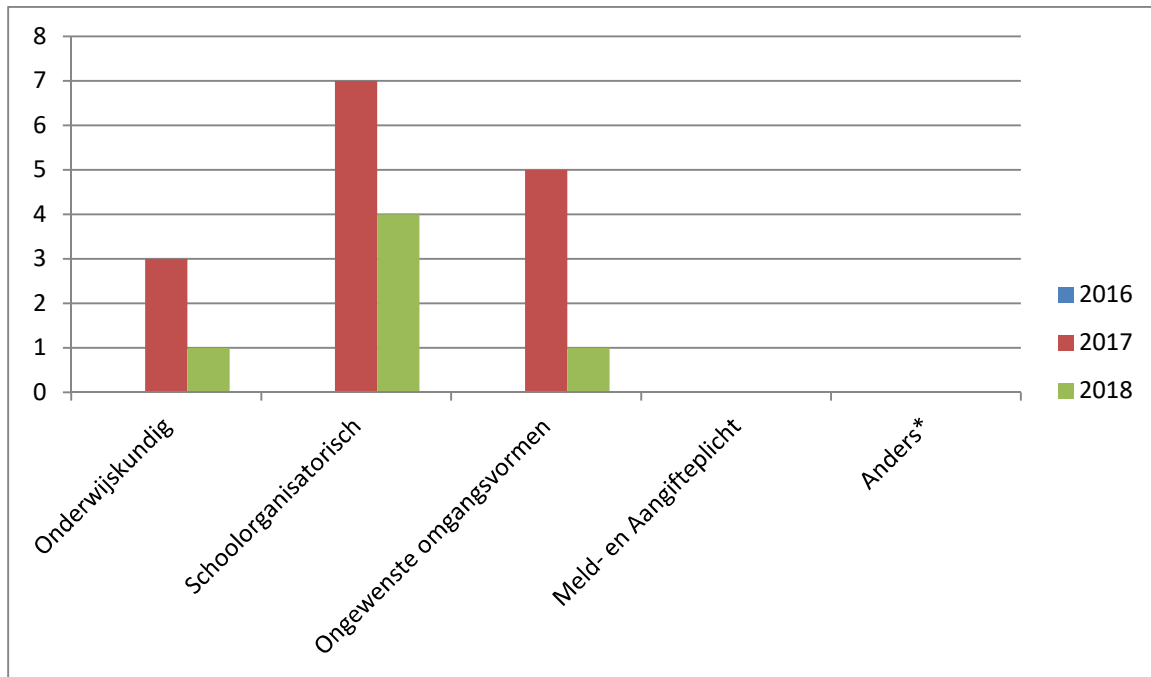
Preventie

Bij de uitoefening van de preventieve taak geeft de vertrouwenspersoon voorlichting over de begrippen gewenste en ongewenste omgangsvormen, over de taak van de vertrouwenspersoon in het algemeen en over het beleid met betrekking tot ongewenste omgangsvormen in het bijzonder. In verband met complexe wet- en regelgeving wordt daarbij vaak speciaal aandacht besteed aan seksuele intimidatie c.q. seksueel misbruik.

Advies

De externe vertrouwenspersoon adviseert de opdrachtgever over het te voeren beleid ten aanzien van ongewenste omgangsvormen en over de wijze waarop dit beleid binnen de organisatie geïmplementeerd kan worden.

Meldingen en klachten bij de interne contactpersonen

Categorieën:

- *Onderwijskundig* = wijze van lesgeven, lesprogramma, toetsing e.d.
- *School organisatorisch* = plaats in de klas, vakanties, continurooster, communicatie
- *Ongewenste omgangsvormen* = agressie, geweld, discriminatie/racisme, pesten, (seksuele)intimidatie (waarbij Meld- en Aangifteplicht niet van toepassing is)
- *Meld- en Aangifteplicht* = (vermoeden van een) zedenmisdrijf

* Meldingen betreffende situaties die buiten de invloedssfeer van school liggen, en derhalve strikt genomen niet bij de interne contactpersoon thuishoren. Deze categorie is in het verslagjaar 2015 toegevoegd.

Toelichting:

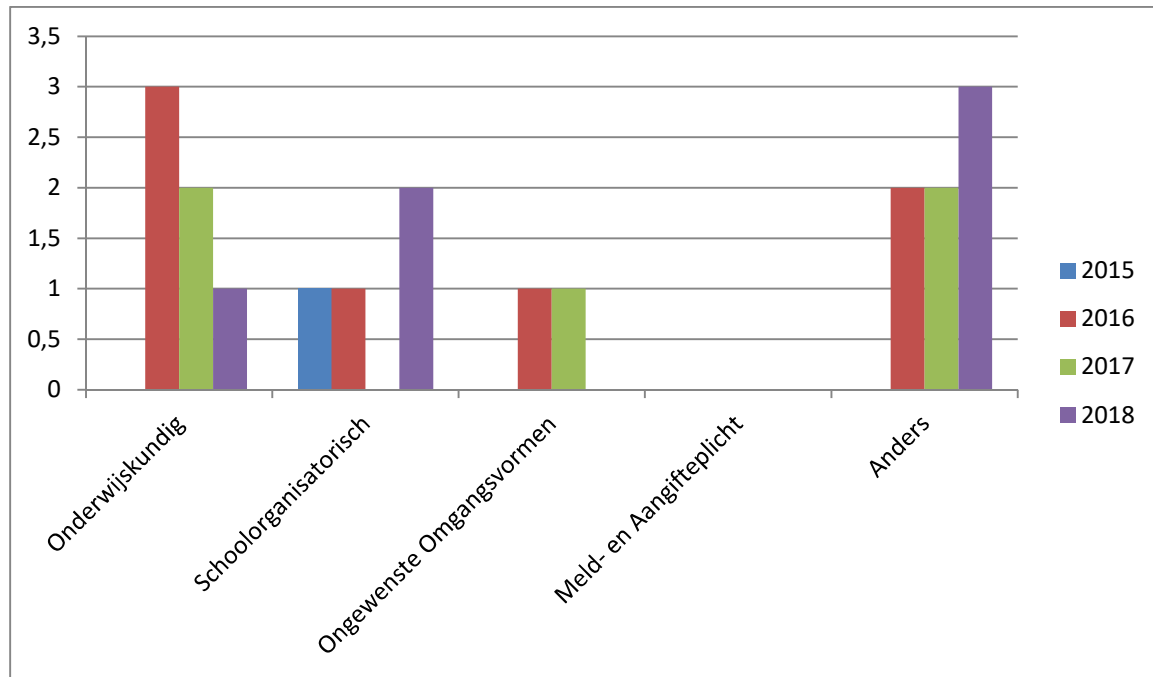
Op grond van de door de interne contactpersonen aangeleverde gegevens, zou kunnen worden opgemaakt dat het aantal meldingen nogal is gedaald ten opzichte van het vorige verslagjaar. Het is evenwel de vraag hoe dit cijfer geïnterpreteerd moet worden. De wijze van 'tellen' lijkt dit jaar eenduidiger te zijn geworden ten opzichte van vorig jaar, toen één enkele contactpersoon nog twaalf meldingen rapporteerde. Helaas moet voorts worden vastgesteld dat de respons weer is gedaald naar een dusdanig laag niveau dat in feite nauwelijks conclusies zijn te trekken ten aanzien van de mate waarin de contactpersonen geraadpleegd worden.

Opnieuw valt op dat er een vaste kern van contactpersonen is die de gegevens nauwgezet aanleveren.

Er bestaat, kortom, aanleiding om tijdens de volgende bijeenkomst van de contactpersonen opnieuw aandacht te besteden aan het belang van verslaglegging.

Niet onvermeld mag evenwel blijven, dat de contactpersonen die wél hebben gereageerd blijk geven van een actieve invulling van hun rol. Door alle contactpersonen worden uitgevoerde activiteiten in het kader van preventie benoemd.

Meldingen en klachten bij de externe vertrouwenspersonen

Categorieën:

- *Onderwijskundig* = wijze van lesgeven, lesprogramma, toetsing e.d.
- *School organisatorisch* = plaats in de klas, vakanties, continurooster, communicatie
- *Ongewenste omgangsvormen* = agressie, geweld, discriminatie/racisme, pesten, (seksuele)intimidatie (waarbij Meld- en Aangifteplicht niet van toepassing is)
- *Meld- en Aangifteplicht* = (vermoeden van een) zedemisdrijf

Toelichting:

In het jaar 2018 behandelden de externe vertrouwenspersonen zes trajecten, tegen vijf in het jaar 2017. De intensiviteit van de begeleiding varieerde opnieuw sterk, van één enkel telefoongesprek tot het bijwonen van gesprekken op locatie.

Twee trajecten zijn uitgevoerd op verzoek van de directies van de desbetreffende scholen. Het betrof zorg over de thuissituatie van een leerling en een adviesvraag over een klagende ouder.

De vier overblijvende trajecten hadden betrekking op drie meldingen van ouders, en één waarvan niet met zekerheid gezegd kan worden of de melder een ouder dan wel een medewerker was. Deze melder bleef na een eerste contact onbereikbaar voor de vertrouwenspersoon. Vermoedelijk betrof het hier een ouder, hetgeen zou betekenen dat geen enkele melding van een medewerker is ontvangen.

Adviesvragen

In het jaar 2018 zijn er geen adviesvragen ontvangen, met dien verstande dat aan beide van de op verzoek van een directeur geïnitieerde casussen wel een verzoek om advies vooraf ging.

Analyse meldingen en klachten

In het jaar 2018 zijn er in feite geen opmerkelijke ontwikkelingen geweest. Het aantal meldingen bij de externe vertrouwenspersonen is ongeveer gelijk gebleven. Het beeld ten aanzien van de inzet van de interne contactpersonen is te diffuus om daaraan conclusies te verbinden.

Interne contactpersonen

Ten aanzien van de interne contactpersonen is, evenals in het vorige verslagjaar, reeds opgemerkt dat het geschetste beeld als onbetrouwbaar moet worden aangemerkt in verband met de gebrekkige respons. Wel lijkt de wijze van registreren eenduidiger te zijn geworden.

Externe vertrouwenspersonen

In de voorgaande jaarverslagen werd opgemerkt dat het aantal klachten over de (vermeende noodzaak tot) overgang van leerlingen naar SO of SBO toenam. Deze trend heeft zich niet voortgezet.

Verder blijft het aantal meldingen die -in de kern- betrekking hebben op communicatie een groot deel uitmaken van het totaal. Ook dit jaar heeft de wijze van communiceren over 'de inhoud' in het merendeel van de gepasseerde casussen een rol gespeeld.

Preventie-activiteiten van de interne contactpersonen

Aan de hand van de door de interne contactpersonen ingeleverde informatie is het volgende overzicht van ondernomen acties in het kader van preventie tot stand gekomen. Ook hier dient nadrukkelijk als kanttekening te worden genoemd, dat slechts 13 van de 22 scholen de gevraagde informatie hebben aangeleverd.

Preventie-activiteiten naar leerlingen

Activiteiten in het kader van 'Vreedzame school' (bijv. wekelijkse les)	2
'Gouden weken'	1
Duidelijke afspraken over ongewenst gedrag	1
Protocol 'grenzen aan gedrag'	1
Methode KWINK	1
Ringaanpak	1
Gewenst gedrag PBS-lessen	1
'Help mij bus', brievenbus etc.	3
Aandacht pesten, bijvoorbeeld in de landelijke pestweek	1
KiVa	1
Jaarlijkse bekendmaking contactpersoon bij leerlingen	2
Wide Positive Behavior	1
Andere methoden: Kanjertraining, Trefwoord, Kleur, Rots en Water e.d.	1
SoVa	

Preventie-activiteiten binnen het team

Alert houden vreedzame school	1
Implementatie KWINK en Ringaanpak	1
Nascholing PBS	1
Levend houden pestprotocol	1
Jaarlijkse vermelding in teaminfo-taakbeleid	1
Herziening gedragsprotocol	1
Vraagbaak zijn	2
Start gemaakt 'handling procedure'	1
Gedragsprotocol (voor personeel) aangepast/besproken	2
Afstemmen 'één lijn'	1
Implementatie Kanjertraining	1
Crisisteam bij incidenten	1
Borgen methode 'Vreedzame School'	1

Preventie-activiteiten richting ouders

Alert blijven op transparante communicatie	2
Nieuwsbrief	3
Ouderavond KWINK	1
Informatie via 'social schools' over pesten en preventie daarvan	2
Vermelding in schoolgids	4
Expliciet 'deur open', waarvan daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt	1
Workshop Kanjertraining	1

Gesignaleerde knelpunten

Met name de met de rol van contactpersoon gemoeide tijdsinvestering is als knelpunt benoemd.

Werkzaamheden externe vertrouwenspersonen in 2018

Het streven van Tabijn is om zoveel mogelijk klachten intern te kunnen afhandelen, bij voorkeur op schoolniveau. Om dit te realiseren is het nodig dat de interne contactpersonen goed weten wat er van hen wordt verwacht, zodat ze op een goede manier kunnen doorverwijzen als ze worden geconfronteerd met een melding of klacht. Ook is het van belang dat schooldirecties een klagende ouder of werknemer niet direct doorverwijzen naar het bestuur, maar zoveel mogelijk proberen om zelf de klacht op te lossen, eventueel met hulp van de externe vertrouwenspersoon. Uiteraard voor zover dit mogelijk is gezien wet- en regelgeving (met name de Meld- en Aangifteplicht).

Scholing

Om het bovenstaande te bevorderen wordt er jaarlijks een scholingsbijeenkomst ten behoeve van de interne contactpersonen georganiseerd. Deze heeft in november 2018 plaatsgevonden. Speciale aandacht is besteed aan de onderwerpen 'grenzen aan fysiek contact met leerlingen' en 'morele oordeelsvorming'. Ook is diverse casuïstiek besproken.

Conclusies en aanbevelingen

Conclusies:

Het aantal meldingen bij de externe vertrouwenspersonen is ongeveer gelijk gebleven.

De aanlevering van informatie voor het jaarverslag door de interne contactpersonen liet ook dit jaar te wensen over. Slechts 13 van de 22 scholen hebben informatie aangeleverd. Daarbij mag evenwel niet onvermeld blijven, dat de contactpersonen die wél hebben gereageerd blijk geven van een actieve invulling van hun rol. Door alle contactpersonen worden uitgevoerde activiteiten in het kader van preventie benoemd.

Voor het overige is ook in 2018 het aantal meldingen en klachten te gering geweest, om hieraan inhoudelijke conclusies te verbinden.

Aanbevelingen:

De ervaringen in het jaar 2018 geven geen aanleiding tot specifieke aanbevelingen.